

Geološki lokalitet: Garjevica, "kamene kugle"

Geosite: Garjevica, "stone balls"

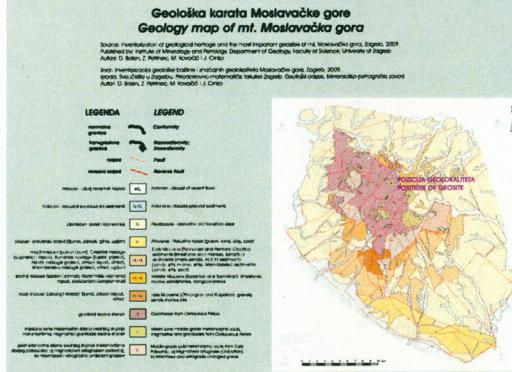

"Kamene kugle" / "stone balls"
foto: arhiva Državnog zavoda za zaštitu prirode

Geologija Moslavačke gore

Moslavčku goru u osnovi gradi magmatko-metamorfni kompleks formiran krednim granitnim magmatizmom i metamorfizmom, uz djelovanje sočuvani starij paleozojski metamorfni kompleksi koji se kao veća cjelina mogu naći u centralnim i južnim djelovima gore. Granitne stijene izgradili su stijene 2/3 kristalnog terena, a ostatak su metamorfne stijene po visokom stupnju metamorfozma razlike starosti. Tijekom evolucije Panonskog bazena na rubnim područjima kristalne mase Moslavčke gore istočno je u sedimentne stijene i razbijali ih podmjeđu kvarca.

Moslavčka gora represents one of the major surface exposures of crystalline basement within the Tertiary sediments of the Pannonian Basin. Moslavčka Mount basically builds igneous-metamorphic complex formed in Cretaceous granitic magmatism and metamorphism, with partially preserved older Paleozoic metamorphic complex. Granite rocks build up about 2/3 crystalline basement, and the rest are different age intermediate to high-grade metamorphic rocks. In the period from the Miocene to Quaternary, during the evolution of the Pannonian Basin, at the border area of crystalline basement sediment rocks were deposited.

Migmatitne „kugle“ u Garjevici su jedno od najmističnijih mesta u Regionalnom parku Moslavacka gora. Na lokalitetu unutar mase granita izdvajaju se manja kuglasta tijela migmatita, koja su oblikovana u procesu nastanka (hladenja) stijene tzv. kuglastim lučenjem.

Migmatite "balls" in Garjevica is one of the most mystical places in the Regional Park Moslavacka gora. At the Garjevica site within the granite rocks you can find small spherical bodies of migmatites, which are shaped in a process of rock forming (cooling), so-called spherical secretion of granite.

Tekstura migmatita / Migmatite texture
foto: arhiva Državnog zavoda za zaštitu prirode

Migmatiti su metamorfne stijene nastale pretaljivanjem granita kod srednjih i niskih tlakova. Karakteristična tekstura migmatitne stijene je vrpčasta ili trakasta tekstura kod koje se paralelno izmjenjuju svijetle i tamne pruge. Svjetle pruge (leukosomi) izgrađuju minerali kvarc, kiseli plagioklas, te kalijski feldspat, dok sastav tamnih dijelova (melanosome) tvore minerali biotit, aranfat, silimanit, te često i cirkoni.

A Migmatite ("mixed rock" in Greek) – heterogenous metamorphic rock form under extreme temperature conditions during prograde metamorphism. Migmatites are composed of a leucosome (lighter parts), and a melanosome (darker parts). In many cases the darker part of the rock, consisting of biotite mica and hornblende, has been intruded by veins of lighter rock consisting of quartz and feldspar.

Karta sa granicom Regionalnog parka Moslavacka gora
Map with border of Regional Park Moslavacka gora
izvor: Google Earth, 2011.

Jeste li znali... / Did you know

U portugalskom geoparku Naturejo na užvišenju smještio selo Monsanto. Ono je neobično stoga što je cijelo brdo izgrađeno od većih i manjih granitnih kugli, nastalih identično kao kugle na Moslavackoj gori. Neke od kugli promjera su i desetke metara, a kuće su se smještile između njih tako da

In the Portuguese Geopark Natural, you can find village nests on the slope of a steep hill in Monsaraz. The most typical aspect of Monsaraz is the fact that the village developed around granite boulders and granite gravel. Each granite ball was modeled and exposed by the weathering elements during millions of years, creating patterns that excite the imagination. It is not hard to see houses using granite boulders with thousands of tons as walls and roof. Similar interesting features are situated here - at Maia da Maia, for example.

